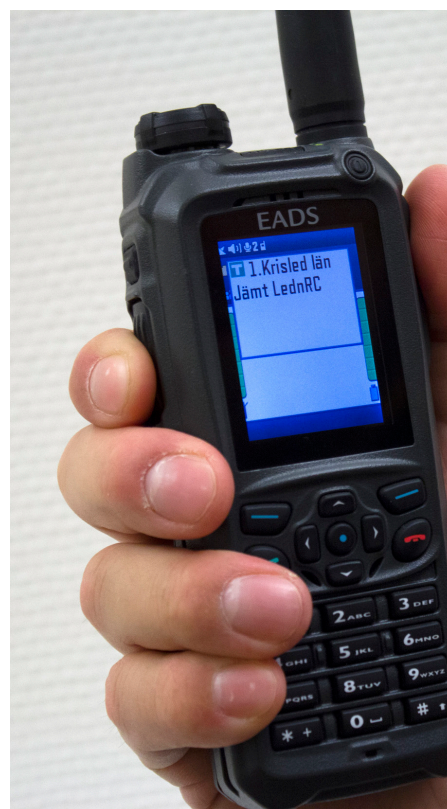
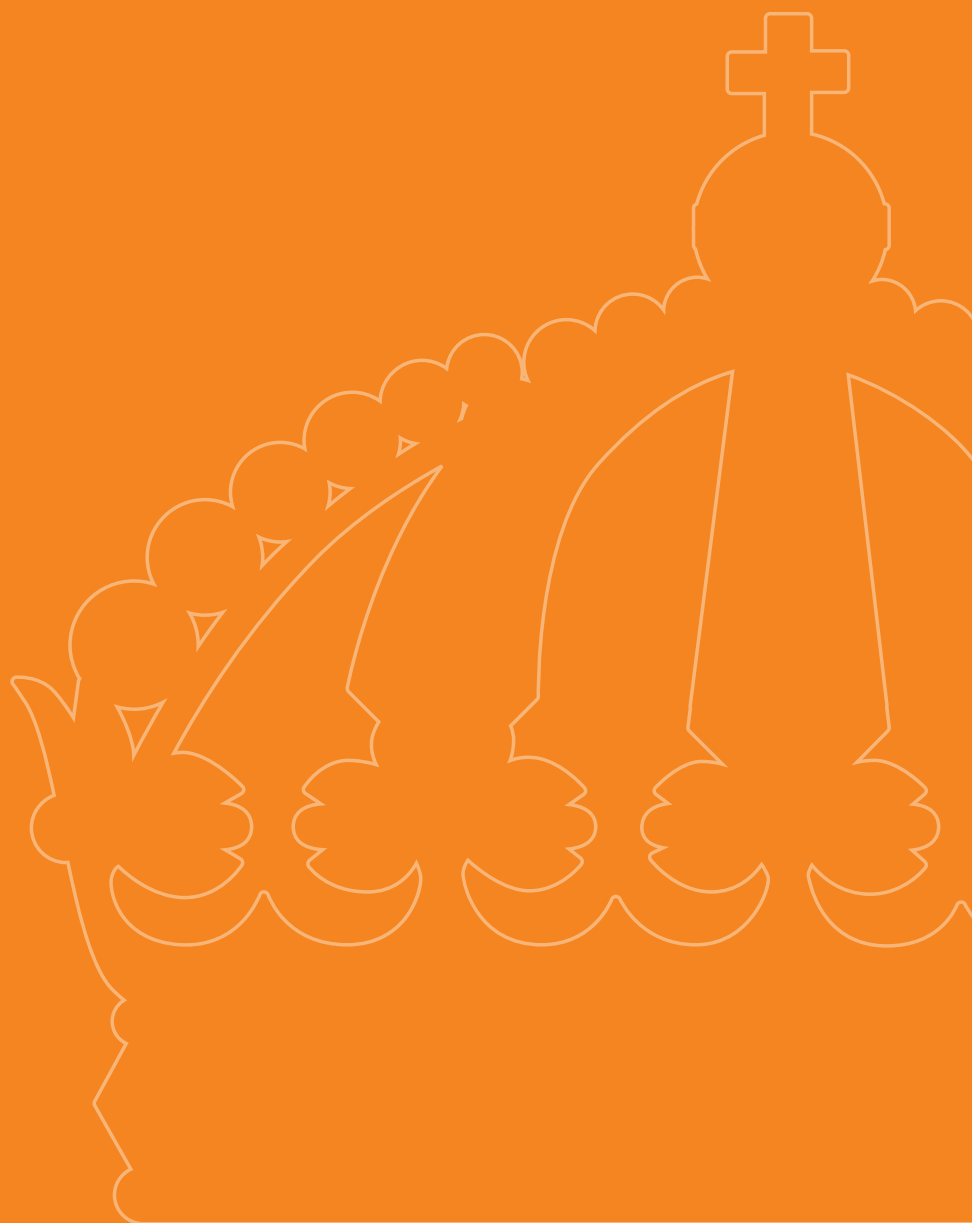

Övning HUBBE 2

Utvärderingsrapport

UTGIVEN AV: Länsstyrelsen Jämtlands län, juni 2018.

FOTO OMSLAG: Länsstyrelsen Jämtlands län

TRYCK: Länsstyrelsens tryckeri, Östersund 2018.

LÖPNUMMER: 2018:26

DIARIENUMMER: 1480-2017-3

PUBLIKATIONEN KAN LADDAS NER FRÅN VÅR HEMSIDA: lansstyrelsen.se/jamtland

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	4
2. Inledning	6
2.1 Bakgrund till övningen och centrala ingångsvärden	6
2.2 Vad som ska tas reda på	6
2.3 Förutsättningar för övningen	7
3. Metod	8
3.1 Utvärderingens tillvägagångssätt	8
3.2 Utvärderingsorganisation	8
3.3 Metod för datainsamling, analys och kvalitetssäkring	8
4. Resultat	11
4.1 Beskrivning av det som skett	11
4.2 Bedömning utefter de aktörsgemensamma målen	12
4.2.1 Aktörsgemensamt mål 1	12
4.2.2 Aktörsgemensamt mål 2	15
4.2.3 Aktörsgemensamt mål 3	21
4.2.4 Aktörsgemensamt mål 4	23
4.3 Utvärdering av övningsledningsorganisationen	27
4.3.1 Förutsättningar	27
4.3.2 Hur gick det?	27
4.3.3 Resultat?	29
5. Slutsatser	30
5.1 Sammanfattning	30
5.2 Styrkor	30
5.3 Brister	31
6. Utvecklingsområden	32
7. Bilagor	33

1. Sammanfattning

HUBBE 2 genomfördes 14–15 november 2017 med aktörer verksamma inom Jämtlands län. Övningen var en fortsättning på HUBBE 1 och var en dammhaveriövning som hade till syfte att testa rådande planer, kontaktvägar, samverkan och uthållighet inom och mellan aktörer i länet.

Denna utvärdering grundar sig på material hämtat från olika källor under och efter övningen. Främst kommer information från lokala utvärderare men även enkäter från de deltagande och andra ansvariga har legat till grund för utvärderingen.

De fyra aktörsgemensamma målen under övningen som har varit utgångspunkten för utvärderingen är:

1. förmåga att tillämpa krisplaner och förståelse för andra aktörer
2. förmåga till samordnad information
3. förmåga att kunna skapa och kommunicera lägesbilder
4. förmåga att leda under en längre tid.

Förmåga att tillämpa krisplaner och förståelse för andra aktörer

Övningen har visat att majoriteten av aktörerna har en god förmåga att ta emot larm och starta upp sin krisorganisation. Majoriteten av aktörerna som utvärderats har en utsedd Tjänsteman i beredskap, TiB och samtliga har en plan och mandat att starta upp sin krisorganisation.

Aktörerna har även i de flesta fall haft tillgång till de rådande regionala samverkansplanerna även om flera inte nyttjat dessa fullt ut under övningen.

Deltagarna för övningen har dessutom nästan enhälligt angett att de lärt sig mycket av övningen och att denna gett dem en ökad förståelse för deras och andra aktörers roll under en kris.

Förmåga till samordnad information

Under övningen framgick att det är stor skillnad på tillgång och kunskap om de olika tekniska system som nyttjas vid en kris. Samtliga aktörer hade tillgång till RAKEL men kunskapsnivån var hos många aktörer låg vilket försvårade kommunikationen delar av tiden. WIS nyttjas av nästan samtliga aktörer men krocken med lanseringen av nya WIS 3.0 och okunskap om detta nya gränssnitt gjorde så att detta system stora delar av tiden ej blev nyttjat. Utvärderingen visar även på att inga videokonferenssystem har nyttjats mellan aktörer utan istället har kommunikationen skett med telefon, mejl och RAKEL samt övningswebben.

De flesta aktörer har även under övningen jobbat aktivt med att målgruppsanpassa informationen. Exempel på detta är att anpassa och översätta informationen till olika språk däribland till motspelet som efterfrågat det via övningswebben.

Flera av aktörerna har under övningen eftersökt flertalet och mer konkreta samordningskonferenser. Många ansåg att det var för mycket onödigt och otydlig information medan de saknade den nödvändiga för att slutföra sina uppgifter.

Förmåga att kunna skapa och kommunicera lägesbilder

Samtliga aktörer har under övningen skapat egna lägesbilder för att få överblick. Det fanns dock stora brister i spridningen av denna vilket i sin tur gjorde att ingen samlad lägesbild togs fram till de regionala samverkansmötena, detta försvårade samordningen mellan de diverse aktörerna.

De flesta aktörerna ansåg sig dock ha den informationen de behövde för att jobba vidare med sina arbetsuppgifter men efterfrågade dock mer då en rad oklarheter rådde.

Förmåga att leda under en längre tid

Aktörerna anser till största del att de har möjlighet att leda sina organisationer under en mer långvarig kris. Nästan samtliga har flaggat för att de har tillräckligt med utbildad personal och kan även ta in resurser från andra områden i Sverige.

Majoriteten har även fastställt rutiner för informationsutbyte vid skiftbyten vilket säkerhetsställer att kunskapen inte försvinner vid avlösningar. De flesta aktörerna har även lokaler som är lämpade för att leda en kris från både när det gäller tekniska och logistiska aspekter. Många saknar dock utsedd alternativ ledningsplats utanför sina egna lokaler vilket kan försvåra vid en kris om den ordinarie skulle sättas ur spel. Det finns dock stora resurser till alternativa ledningsplatser i länet, speciellt på "Trygghetens Hus"

2. Inledning

2.1 Bakgrund till övningen och centrala ingångsvärden

För att öka länets förmåga att hantera konsekvenserna av ett dammhaveri i Indalsälven anordnade Länsstyrelsen Jämtland en regional övning i november 2017. Övningen hette Hubbe 2 och är fortsättning till en distribuerad seminarieövning som genomfördes 2016. Övningens syfte är att pröva länets förmåga att samverka och agera vid ett dammhaveri i Indalsälven som ger en påverkan längs älvsträckningen intill länsgränsen.

Övningen genomfördes under den 14–15 november 2017 som en simuleringsövning med motspel. Övningen har avgränsats till att beröra Jämtlands län och de aktörer som är verksamma i länet.

2.2 Vad som ska tas reda på

För att genomföra en bra utvärdering är det av yttersta vikt att tidigt i planeringsskedet konkretisera tydliga aktörsgemensamma mål som man dels kan sträva mot i övningsgenomförandet och dels som ger tydliga mätbara mål för utvärderingen. I övning HUBBE 2 så sattes fyra aktörsgemensamma mål upp.

Dessa delades i sin tur vidare i delmål för att lättare kunna komma fram till klara indikatorer som kunde mätas under övningen. Nedan listas de aktörsgemensamma målen och dess delmål:

1. Övande aktörer har förmåga att tillämpa egna och regionala krisplaner samt en god förståelse för andra aktörers roll och ansvar.
 - a. Aktörer har kunskap och förmåga att ta emot information om händelse och initiera krisorganisationen.
 - b. Aktörer följer fastställda krisplaner.
 - c. Aktörer har kunskap om de övriga parterna och deras uppgifter och tillvägagångssätt under en kris.
2. Övande aktörer har förmåga till att i samverkan samordna och målgruppsanpassa information.
 - a. Aktörer har tillgång till och kunskap att nyttja rådande kommunikationssystem (RAKEL, Skype, mejl, telefon, WIS) under en kris.
 - b. Aktörer målgruppsanpassar information.
 - c. Samverkanskonferenser hålls regelbundet.
3. Övande aktörer har förmåga att med tillgänglig information skapa egen lägesbild samt kommunicera innehållet så att samlad lägesbild kan skapas.
 - a. Aktörer delar aktivt sin lägesbild med samordnade aktörer
 - b. Samordnade aktörer skapar en samlad lägesbild och delar denna aktivt
 - c. Aktörer får den information som behövs för att arbeta vidare med krisen.
 - d. Samlad lägesbild ska delas innan varje samordningsmöte.

4. Övande aktörer har förmåga att leda och ta beslut kontinuerligt under en tidsperiod som överstiger ett dygn.
 - a. Aktörer har personal med den kompetens som krävs för att kunna bemanna under krisen dygnet runt.
 - b. Aktörer har rutiner för ett effektivt informationsutbyte vid skiftbyten.
 - c. Aktörer har lokaler lämpade för att leda ifrån längre perioder (kök, toaletter, vilorum, ventilation).

2.3 Förutsättningar för övningen

Hubbe 2 var en simuleringsövning med motspel med 13 övande aktörer och flera till representerade i motspelet. De övande aktörerna var:

- » Fortum
- » Jämtkraft
- » Krokoms kommun
- » Länsstyrelsen Jämtlands län
- » Ragunda Kommun
- » Räddningstjänsten Jämtland
- » Trafikverket Region Mitt
- » Vattenfall Vattenkraft
- » Vattenregleringsföretagen
- » Åre kommun
- » Åre Räddningstjänst
- » Östersunds kommun

Övningen var långvarig och pågick under 48 timmar utan avbrott på natten, dock så valde vissa aktörer att inte bemanna under dessa tider av övningstekniska skäl.

Motspelet var bemannat dygnet runt med flertalet moduler däribland, el och vatten, allmänhet och lokala aktörer. Dessa bemannades av studenter, representanter från Polisen, Försvarsmakten med mera.

3. Metod

3.1 Utvärderingens tillvägagångsätt

Utvärderingen vilar sig på en rad observationer och datainsamlingar som genomförts av utvärderingsorganisationen och deltagarna. Utöver detta så genomfördes även en utvärderingskonferens i mars som gav vidare material till framförallt förbättringsåtgärderna som presenteras i slutet av denna rapport.

Utvärderingsrapporten är uppbyggd så att resultatet av varje enskilt delmål presenteras tillsammans med de enkäter och protokoll som är relevanta. När de enskilda delmålen har presenterats så redovisas ett resultat samt förbättringsåtgärder för det aktörsgemensamma målet i stort. Efter att samtliga aktörsgemensamma mål presenteras så finns en gemensam slutsats och rekommenderade förbättringsåtgärder.

3.2 Utvärderingsorganisation

Utvärderingsledare (UL)

Utvärderingsledare för övningen var Alexander Helgesson. UL befann sig under övningen vid motspelet för att observera övningen från motspelet och de kommunikationssystem som använts.

Lokala utvärderare (LU)

Utvärderarnas uppgift under övningen var att observera och dokumentera det som uppfattas hos de övande aktörerna enligt de framtagna utvärderingsfrågorna. Utvärderarna placerades ut hos de övande aktörerna för att, utifrån övningens inriktning, syfte och mål dokumentera och analysera hur övningen fortskred. De lokala utvärderare hade även en stor roll i det förberedande arbetet och då framförallt att ta fram mätbara indikatorer. Efter övningen sammanställde samtliga lokala utvärderare sin del av materialet och detta material är grund för denna rapport.

Lokala övningsledare (LÖL)

De lokala övningsledarna (LÖL) har vid behov kunnat fungera som informatörer och referenter av de observationer som genomförs under övningen. Om en organisation inte utsett ansvarig LU så agerade LÖL som LU.

3.3 Metod för datainsamling, analys och kvalitetssäkring

Materialinsamling under övningen har gjorts genom att observera, värdera och samla in svar på de frågor som ställts och de mätpunkter som identifierats.

Med utgångspunkt från målen och indikatorerna finns utvärderingsfrågor. Dessa har sammanställts i utvärderingsprotokoll. Utvärderingsprotokollen används för att samla de observationer som de lokala utvärderarna gjorde av aktörernas agerande under övningen.

För att komplettera denna bild så fyllde även deltagarna i övningen i enkäter vid flera perioder. Dessa perioder var uppdelade i:

- » Period 1: 08.00–12.00, dag 1
- » Period 2: 12.00–16.00, dag 1
- » Period 3: 16.00–24.00, dag 1
- » Period 4: 00.00–08.00, dag 2
- » Period 5: 08.00–12.00, dag 2
- » Period 6: 12.00–16.00, dag 2

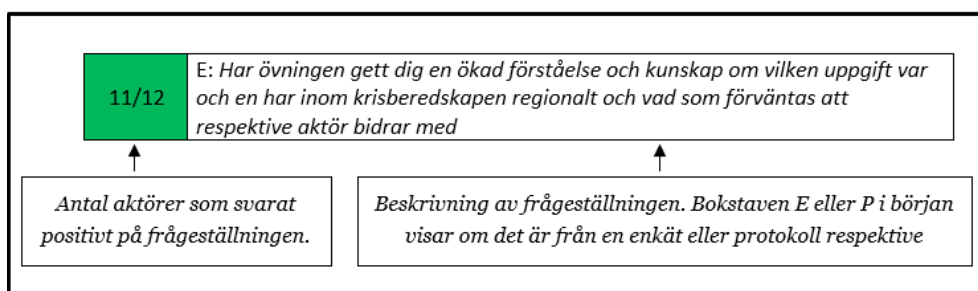
I samtliga av dessa sex perioder besvarades samma frågor av deltagarna vilket möjliggjorde att spåra förändringar under övningens gång. Utöver detta så gjordes en större enkät efter övningen till samtliga deltagare som besvarade fler frågor.

Även en del materialinsamling har skett och nyttjats under övningen. Dels via de system som använts till exempel mejl, WIS, inspelade larmsamtal men även motspelsloggar har kommit till nytta.

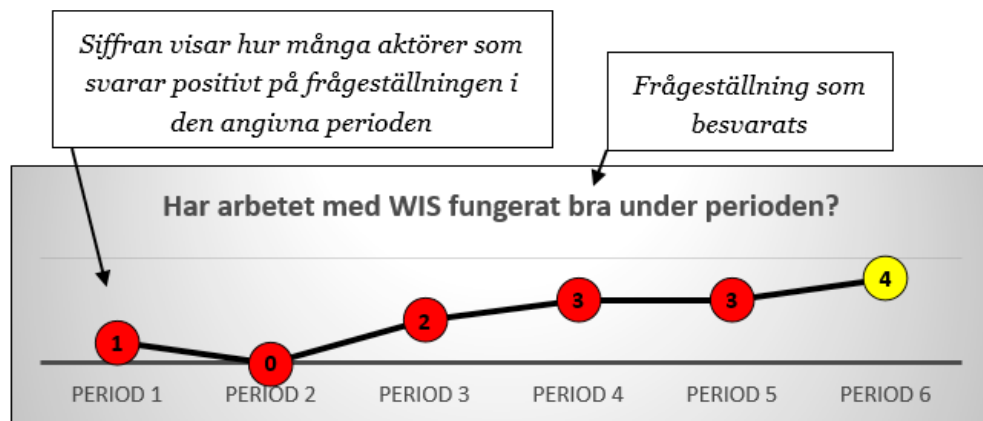
För utvärderingen av övningsledningsorganisationen så nyttjades förutom material från enkäterna även en särskild enkät som skickades ut till modulleddarna samt en utvärderingsgenomgång med deltagarna i motspelet.

Detta material har sammanställts och presenteras nedan i rapporten. För att göra det överblickbart vart informationen kommer ifrån och slutsatserna har dragits presenteras resultatet av enkäterna och protokollen direkt i texten.

Dessa presenteras som en siffra och beskrivning om frågan ställts vid ett tillfälle (se figur 1) och om det är en fråga som ställdes vid flera tillfällen enligt en graf (se figur 2). Siffrorna har fått fram genom sammanställning av resultatet hos varje enskild aktör. Det vill säga att om 80 procent av deltagarna hos en aktör svarat positivt till en fråga i enkäterna så presenteras detta som ett positivt besked från aktören.

Figur 1: Exempel på presentation utav resultatet från en enkätfråga. I detta exempel har 11 av de 12 aktörerna svarat positivt till frågeställningen.

Figur 2: Exempel på presentation utav resultatet från en enkätfråga ställd i samtliga perioder. I detta exempel kan vi se positiv trend i antalet aktörer som svarat positivt till frågeställningen

Enkäterna och protokollen presenteras också i sin helhet i bilaga 1 för en mer utförlig granskning av läsaren. Den enda informationen som tagits bort är namnet på den svarande av anonymitetsskäl.

4. Resultat

4.1 Beskrivning av det som skett

Övningen pågick under två dagar, 14–15 november 2017 utan avbrott på natten. Första dagen utgjordes i stort av ett problem med flera vattenmagasin i området på grund av den höga vattennivån och framförallt vid Håckrendammen vilken har ett magasin på cirka 700 miljoner m³ och ligger strax uppströms om Storsjön.

Under denna delen av övningen testades den problematik som uppstod med ökade vattennivåer och orolig allmänhet och media medan dammägarna försökte kartlägga och hantera problemen med dammar och vattenmagasin. På kvällen blev läget stabilare men problematiken kvarstod och oroliga fortsatte höra av sig till respektive aktör i hopp om information.

Den 15 november klockan 06.00 kom de första rapporterna om ett faktiskt dammhaveri i Håckrendammen och snabbt skedde en larmkonferens om denna allvarliga händelse med samtliga berörda aktörer. I kombination med detta simulerades ett strömavbrott klockan 09.00 som gjorde så att all kommunikation utom den med egen strömförsörjning som till exempel RAKEL låg nere. Därför skedde istället samverkansmöten under denna perioden via RAKEL.

Dammhaveriet ledde till stora problem nedströms, bland annat fick stora områden utrymmas på människor och djur. I kombination med stora nederbörds mängder fick haveriet även till följd att regionsjukhuset i Östersund fick omfattade skador på framförallt kulvertar och andra lågt liggande avdelningar. Även flera broar, vägar och järnvägar förstörs eller blev ofarbara vilket ytterligare förvärrar utrymning och krisarbetet.

Regeringen höll sig informerade om händelsen och besök av statsministern förbereddes till de översvämmade områdena den 16 januari. Övningen avslutades klockan 15.00 med att flera orter däribland Östersund och Krokom hade stora översvämningsproblem med bortspolad infrastruktur och utslagen samhällsviktig verksamhet. Områden nedströms förberedde utrymning och övriga aktörer i länet fortsatte att hantera den problematik som de generellt höga flödena ledde till i hela länet.

4.2 Bedömning utefter de aktörsgemensamma målen

4.2.1 Aktörsgemensamt mål 1

Övande aktörer har förmåga att tillämpa egna och regionala krisplaner (kriskommunikationsplan, Samverkan i Jämtlands län, beredskapsplan dammhaveri) samt får en ökad förståelse för andra aktörers roll och ansvar.

Delmål 1:

Aktörer har kunskap och förmåga att ta emot information om händelse och initiera krisorganisationen

HUR GICK DET?

Kunskap att ta emot larm, bearbeta informationen och ha möjlighet att starta upp krisorganisationen är en grundpelare i krisberedskap Sverige. De flesta aktörer har därför en utsedd person/organisation (till exempel TiB) med denna uppgift och mandat. Under övning HUBBE 2 och efterföljande utvärderingskonferens visade det sig dock att flertalet inte hade en jourtjänst utsedd. Detta var framförallt ett problem hos kommunerna som inte har ett lagstadgat krav på en sådan tjänst.

Alla aktörer har dock meddelat att de har personer/organisation som har mandat och möjlighet att starta upp krisorganisationen hos den egna aktören. Ragunda kommun har till exempel löst detta genom att samtliga i krisledningsnämnden har färdiggjorda kontaktlistor så att de kan påkalla varandra medan både kommunchefen och säkerhetschefen har mandat att starta upp sin krisorganisation.

Samtliga aktörer har en upprättad plan för uppstart av sin krisstab. Vissa har den nedskriven medan andra har fastställda rutiner nämnda i övergripande planer.

INDIKATORER

11/12

P: Det finns en utsedd person/organisation hos din aktör som har som har kunskap och möjlighet att ta emot larm i aktören.¹

12/12

P: Den utsedda personen/organisationen har möjlighet och mandat att starta upp den egna organisationens krisorganisation.²

12/12

P: Upprättad plan för uppstart av krisorganisationen existerar hos aktören.³

1 Protokoll: fråga 1.1

2 Protokoll: fråga 1.2

3 Protokoll: fråga 1.3

Delmål 2:

Aktörer följer fastställda krisplaner.

HUR GICK DET?

I länet finns det flera planer hur samverkan och ledning ska genomföras däribland: Kriskommunikationsplan, Samverkan i Jämtlands län, och Beredskapsplan dammhaveri.

Flera av aktörerna som var med i övningen rapporterade att flera deltagare inte hade kunskap eller tillgång till de gällande regionala planerna. Det var stor skillnad på aktörerna i fråga. Kommunerna, räddningstjänsterna och länsstyrelsen hade generellt god kunskap om dem medan elproducenterna och vattenregleringsföretagen inte hade kunskap om till exempel samverkansplanerna som är fastställda i länet.

"Vi ska jobba efter den fastställda dammhaveriplanen och att detta är en extraordinär händelse"

– Räddningstjänsten Åre

Samma trend kan ses i nyttjandet av de gällande regionala planerna. Vissa krisorganisationer var noggranna med att peka ut vilka planer som fanns och att dessa skulle vara grunden i det kommande arbetet medan andra inte hade något synbart nyttjande av dem.

INDIKATORER:

8/12

P: Aktören har tillgång till de aktuella regionala samverkansplanerna (Kriskommunikationsplan, Samverkan i Jämtlands län, Beredskapsplan dammhaveri)⁴

7/12

P: Aktören nyttjar rådande regionala samverkansplaner (Kriskommunikationsplan, Samverkan i Jämtlands län, Beredskapsplan dammhaveri)⁵

Delmål 3

Aktörer har fått kunskap för de övriga parterna och deras uppgifter och tillvägagångssätt under en kris.

HUR GICK DET?

Ett av de viktigaste syften med en övning är att deltagarna känner sig delaktiga och tar med sig kunskap ur övningen som de kan ta med sig till eventuella skarpa händelser. Baserat på detta så uppfylldes delmålet väldigt bra

Av 107 insamlade enkäter så meddelade hela 100 deltagare att de kommit ut ur övningen med mer information och bättre förståelse för sin egna aktörs och andras uppgifter vid en kris.

"En mängd brister har vi självklart sett, men tänk hur mycket mer vi lärt oss"

– Östersunds kommun

4 Protokoll: fråga 1.4

5 Protokoll: fråga 1.5

I de fall vi i stället granskar aktörsmässigt så kan vi se att elva aktörer anser att de fick ökad förståelse och det enda undantaget tillkommer då det var få svarande från den aktören som inte höll med varandra.

En del brister lyftes dock fram i delmålet och då främst att flera deltagare hade velat ha ännu mer övningstid då de fortfarande kände sig delvis osäkra på sina arbetsuppgifter när HUBBE 2 avslutades.

INDIKATORER:

11/12

E: Har övningen gett dig en ökad förståelse och kunskap om vilken uppgift var och en har inom krisberedskapen regionalt och vad som förväntas att respektive aktör bidrar med.⁶

Resultat – aktörsgemensamt mål 1

Övning HUBBE 2 visade att deltagarna i stort uppfyller det första aktörsgemensamma målet. Det finns färdiga krisorganisationer hos aktörerna samt rutiner och metoder för hur dessa ska komma igång. Brister upptäcks dock i och med att vissa organisationer inte har en förutbestämd jourtjänst likande TiB som i det första skedet kan agera för sin aktör.

En annan stor brist som vi kan se i det aktörsgemensamma målet är i delmål 2. Här rapporterar flera att det finns okunskap om de rådande planerna hos flera deltagare. Vi kan även se att detta är baserat på att de som har mer vana vid regional samverkan har mer förståelse och kunskap om de rådande planer än övriga.

Det sista delmålet, nummer tre, visar även på det viktigaste målet med en övning har nåtts, nämligen att deltagarna lär sig av erfarenheterna och tar med sig ny kunskap hem.

FÖRSLAG PÅ ÅTGÄRDER:

- » Se över att samtliga aktörer har en utsedd jourtjänst som har mandat att starta upp sin aktörs krisorganisation.
- » Påbörja fler mindre regionala övningar där man testar enskilda system eller metoder, däribland larmövning.

⁶ Enkät "Efter övningen": fråga 1

4.2.2 Aktörsgemensamt mål 2

Övande aktörer har förmåga till att i samverkan samordna och målgruppsanpassa information.

Delmål 1

Aktörer har tillgång till och kunskap att nyttja rådande kommunikationssystem (RAKEL, Skype, mejl, telefon, WIS) under en kris.

HUR GICK DET? RAKEL:

Samtliga aktörer i övningen har tillgång till RAKEL och nyttjade systemet under övningsdagarna. Under det simulerade telekommunikationsbortfallet nyttjades även RAKEL enligt rådande kommunikationsplaner som det primära kommunikationssystemet både i den vanliga kontakten samt vid samverkansmötena.

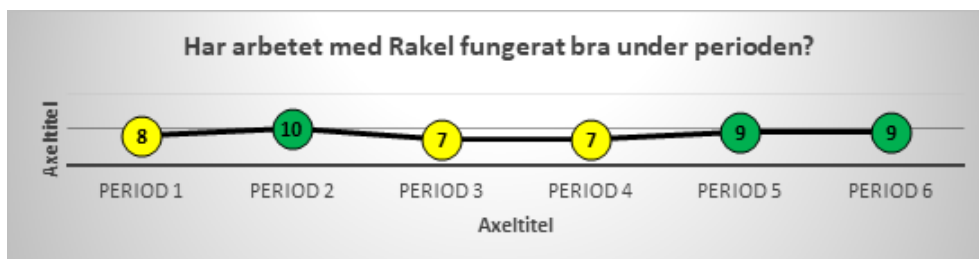
Problem uppstod dock i att många deltagare på övningen inte har vana att kommunicera via RAKEL och i vissa fall heller inte utbildning i vare sig radiokommunikation eller handhavande av de olika terminalmodellerna som finns.

INDIKATORER:

12/12 P: Aktören har tillgång till RAKEL.⁷

11/12 P: Aktören nyttjar RAKEL i sitt krisledningsarbete.⁸

12/12 E: Har arbetet med RAKEL fungerat bra under övningen? Vilka lärdomar kan dras?⁹

Sammanställning av enkätfråga: Har arbetet med RAKEL fungerat bra under perioden. Varje siffra anger antal aktörer som svarat positivt av maximalt tolv.¹⁰

⁷ Protokoll: fråga 2.1

⁸ Protokoll: fråga 2.2

⁹ Enkät: "Efter övningen": Fråga 2A

¹⁰ Sammanställning enkätfråga 4a i samtliga perioder

HUR GICK DET? WIS:

Nästan samtliga deltagande aktörer hade under övningsperioden tillgång till WIS och vanligtvis används det i stor omfattning i krisledningsarbetet. Förutsättningarna för användandet av WIS under övningarna var dock mycket svåra. WIS 3.0 infördes dagen innan övningen (13 november)¹¹ och förändringarna i samband med denna nya version försvårade uppstarten av WIS. Problemen var dels tekniska utifrån det att deltagarna hade svårt att logga in och dels problem med handhavande då få hade utbildning och vana med det nya systemet.

Detta ledde till att första övningsanteckningen i WIS skrevs klockan 20:26 övningsdag 1 och första lägesbilden delades klockan 21:41. Vidare fördröjning skedde då meddelande om att WIS nu fungerade och skulle användas gick ut 11:14 övningsdag 2. Detta speglas i diagram 2 nedan som visar hur antalet aktörer som anser att arbetet med WIS fungerar bra ökar i hand med att övningen fortlöper.

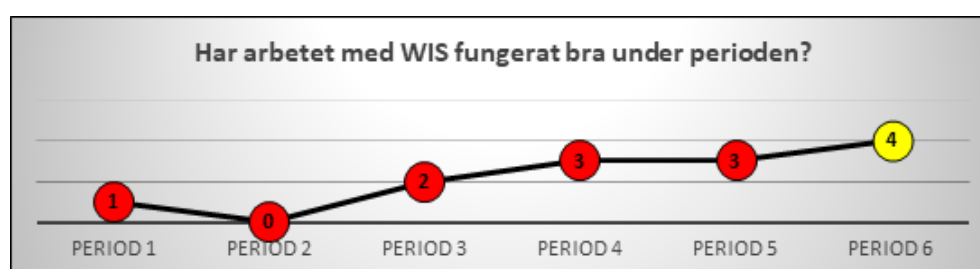
Ännu en brist som kunde ses under övningen är att många aktörer använder WIS på olika sätt vilket försvårar samarbetet. Detta märks genom att vissa aktörer har som arbetssätt att starta egna WIS-händelser medan andra inte. I slutet av övningen existerade det till exempel tre WIS-händelser vilket ledde till viss förvirring hur vissa aktörer skulle kontaktas.

INDIKATORER

11/12 P: Aktören har tillgång till WIS.¹²

6/12 P: Aktören nyttjar WIS i sitt krisledningsarbete.¹³

2/12 E: Har arbetet med WIS fungerat bra under övningen? Vilka lärdomar kan dras?¹⁴

Sammanställning av enkätfråga: Har arbetet med WIS fungerat bra under perioden. Varje siffra anger antal aktörer som svarat ja av maximalt tolv.¹⁵

¹¹ MSB, hämtat 2017-12-12 <https://www.msb.se/sv/Om-MSB/Nyheter-och-press/Nyheter/Nyheter---WIS/Nu-ar-WIS-3-i-drift/>

¹² Protokoll: fråga 2.3

¹³ Protokoll: fråga 2.4

¹⁴ Enkät "Efter övningen": Fråga 2B

¹⁵ Sammanställning enkätfråga 4b i samtliga perioder.

HUR GICK DET. ÖVRIG KOMMUNIKATION: TELEFONI, MEJL SKYPE:

Kommunikation har delvis fungerat dåligt. Väldigt få videokonferenssystem används under övning för kommunikation mellan aktörer trots att den absoluta majoriteten har tillgång till dessa. Istället används dessa system som kommunikation inom de respektive organisationerna.

Telefoni och mejl var de två mest använda systemen för kommunikation under övningen och det var också via dessa system som lägesbilder med mera spreds under övningen. Deltagare meddelar i samband med detta att det lätt missades när viktiga dokument inkom och att hitta dessa i mejlarkorgen efteråt.

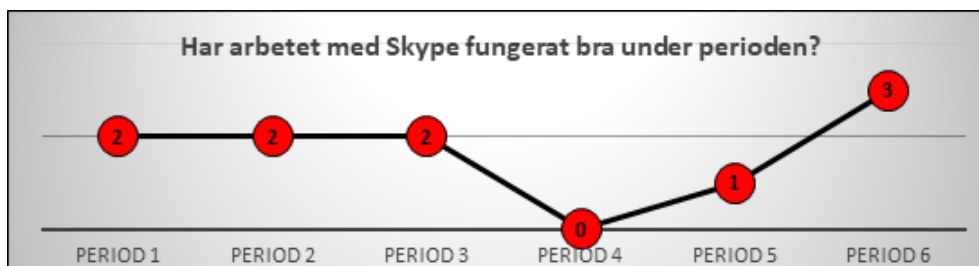
Även fiktiva hemsidor, X-book (som simulerar sociala medier) med mera har av övningssyften använts under övningen istället för de skarpa systemen som finns. Dessa möjliggjorde deltagande aktörer att besvara på frågor från allmänheten, media och gå ut med tydlig information vilket de i stort gjorde under dagarna.

INDIKATORER

11/12 P: Aktören har tillgång till Skype.¹⁶

7/12 P: Aktören nyttjar Skype i sitt krisledningsarbete.¹⁷

3/12 E: Har arbetet med Skype fungerat bra under övningen? Vilka lärdomar kan dras?¹⁸

Sammanställning av enkätfråga: Har arbetet med Skype fungerat bra under perioden. Varje siffra anger antal aktörer som svarat ja av maximalt tolv.¹⁹

¹⁶ Protokoll: fråga 2.5

¹⁷ Protokoll: fråga 2.6

¹⁸ Enkät "Efter övningen": Fråga 2c

¹⁹ Sammanställning enkätfråga 4c i samtliga perioder.

Delmål 2

Aktörer målgruppsanpassar information.

HUR GICK DET?

Målgruppsanpassning ses som en viktig förutsättning för att nå ut till samtliga samhällsgrupper i samhället. Målgruppsanpassning kan dels handla om vilka metoder man använder för att få ut meddelanden (sociala media, radio med mera) men även om att göra informationen tillgänglig på diverse språk.

Majoriteten (5/12) av aktörerna i övningen har meddelat att de inte jobbar aktivt med att analysera behovet av att målgruppsanpassa information de lämnar ut. Däremot har betydligt fler (8/12) meddelat att de har skett målgruppsanpassning under övningens gång. Främst genom att översätta och förtydligöra informationen på diverse språk när detta efterfrågades direkt av motspelet som agerade allmänhet som inte behärskade svenska

INDIKATORER:

5/12 P: Aktören jobbar aktivt med att analysera behovet av att målgruppsanpassa information.²⁰

8/12 P: Aktören har målgruppsanpassat information under övningen.²¹

20 Protokoll: fråga 2.7

21 Protokoll: fråga 2.8

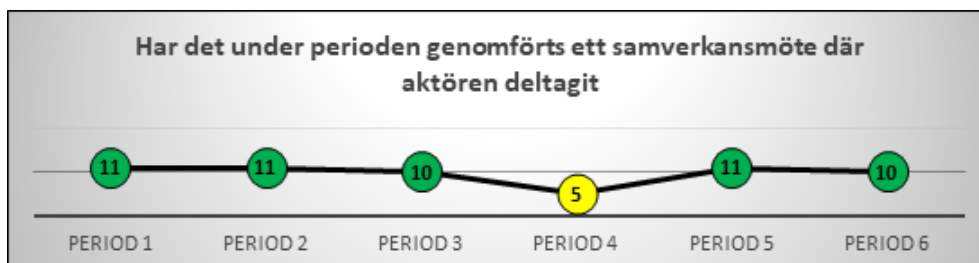
Delmål 3

Samverkanskonferenser hålls regelbundet

HUR GICK DET?

Samverkanskonferenser behöver hållas regelbundet för att ge alla aktörer samma lägesbild över den rådande situationen. Majoriteten av aktörerna meddelar att man deltagit i dessa med det stora undantaget under period 4 (klockan 24:00-08:00 övningsdag 2) då enbart 5 aktörer meddelade att det genomförts någon form av samverkansmöte. Eftersom detta var en planerad tid med låg aktivitet är denna minskning inte oväntad.

Deltagare, LÖL och LU har istället flaggat för att de samverkansmöten som hölls tyvärr inte var effektiva då de ansågs både för långa och inte innehöll matnyttig information.

Sammanställning av enkätfråga: Har det under perioden genomförts ett samverkansmöte där aktören deltagit. Varje siffra anger antal aktörer som svarat ja av maximalt tolv.²²

²² Sammanställning enkätfråga 1 i samtliga perioder.

Resultat – aktörsgemensamt mål 2

Aktörsgemensamt mål 2 har uppfyllts klart i en del av de mätvärden som satts upp men samtidigt har en rad brister i framförallt tekniska system identifierats under övningens gång

Samverkansmötena har skett i förväntad utsträckning men genomförandet har fått en del kritik från deltagare, LÖL och LU och då främst i att dessa var för långa, innehöll onödig information samt oklart upplägg. Detta fick dock en mer positiv trend under det spelade telefonbortfallet och samverkansmötena började genomföras via RAKEL. Detta medförde enligt flera aktörer kortare och tydligare möten trots viss kunskapsbrist och ovana i handhavandet.

Förutsättningarna för WIS, vilket är ett väldigt viktigt verktyg och centralt i krisarbetet för många aktörer, kunde inte vara så mycket sämre inför övningen än fallet var. WIS 3.0 infördes dagen innan övningen vilket medförde en del tekniska problem som att internet Explorer fungerade dåligt med systemet och att flera inloggningsuppgifter inte fungerade. Detta i kombination med att få hade utbildning eller vana i nya WIS medförde att aktörerna hade svårt att nyttja det.

Dessa brister i systemen började dock förbättras med att övningen fortlöpte och i sista mätperioden sågs att betydligt fler aktörer nyttade systemet än tidigare dock fortskred inte övningen och därmed är det svårt att uttala sig om hur väl systemet hade nyttjats när de tekniska problemen väl var lösta.

Även på delmålet målgruppsanpassning kan vi se behov att förbättringar. Aktörerna har i majoriteten av fallen inte målgruppsanpassat systematiskt under övningens gång. Dock så besvarades snabbt meddelanden från till exempel icke svensktalande när dessa ställde frågor och bad om förtydliganden.

Förslag på förbättringsåtgärder:

- » Utbilda och träna i nya WIS 3.0.
- » Ta fram en utförlig sambandsplan i länet som däribland listar alternativa larmvägar om de ordinarie inte fungerar och mer tydliga riktlinjer för hur samverkansmötena genomförs.
- » Se över möjligheten att införa RAKEL och WIS i de veckovisa samverkansmötena för att få upp vanan och kunskapen i dessa system.

4.2.3 Aktörsgemensamt mål 3

Övande aktörer har förmåga att med tillgänglig information skapa egen lägesbild samt kommunicera innehållet så att en samlad lägesbild kan skapas.

Delmål 1:

Aktörer skapar och delar aktivt sin lägesbild med samordnade aktörer.

HUR GICK DET?

Samtliga aktörer ansåg sig ha skapat, uppdaterat sin lägesbild och delat denna regelbundet med övriga aktörer. Flera av aktörerna har dock flaggat för att det är svårt att veta exakt vilken information denna ska innehålla.

Länsstyrelsen Jämtland som regional samverkansaktör skickade under dagarna ut flera förfrågningar om att fylla i en lägesbildmall som aktörerna har ungefär en timme att fylla i så att innehållet kan ligga som grund för den regionala lägesbilden. Svarsfrekvensen på dessa var dock låg och lägesbilderna kom in via andra mallar och tillvägagångssätt (till exempel telefon) vilket försvårade Länsstyrelsens arbete med att sammanställa och skapa en regional lägesbild.

INDIKATOR

12/12 P: Aktören skapar/uppdaterar och delar regelbundet sin egen lägesbild.²³

Delmål 2 och 4:

Samordnade aktörer skapar en samlad lägesbild och delar denna aktivt

HUR GICK DET?

Delmål 2 och 4 är sammanslagna i denna utvärdering av praktiska skäl.

Som fortsättning på delmål 1 vill vi i dessa delmål se om samordnade aktörer gjorde den samlade lägesbilden tillgänglig till övriga aktörer innan samverkansmöten. Endast tre av tolv aktörer upplevde att så var fallet. Sammanlagt skickade Länsstyrelsen ut flera samlade lägesbilder under övningsdagarna men vissa deltagare/aktörer upplevde inte att de fick dessa eller att de var svåra att hitta bland all den övriga informationen som regelbundet skickades ut av aktörer.

INDIKATORER:

3/12 P: Ansvariga samordnade aktörer delar ut samlad lägesbild innan varje samordningsmöte till er aktör.²⁴

²³ Protokoll fråga: 3.1

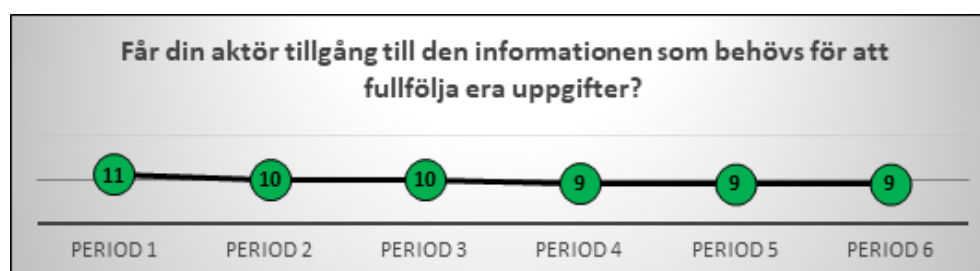
²⁴ Protokoll: fråga 3.2

Delmål 3:

Aktörer får den information som behövs för att arbeta vidare med krisen.

HUR GICK DET?

Trots att flera aktörer ansåg sig inte ha fått en ordentlig gemensam lägesbild så tyckte ändå majoritet av aktörerna att de hade tillräckligt mycket information för att kunna jobba vidare med den extraordinära händelsen. Detta då de ansåg sig delvis ha egna arbetsplaner samt att de följde den informationen som ändå fanns tillgänglig. Dock efterfrågade flera deltagare mer samordning och information från länsstyrelsen då detta hade förenklat arbetet och kunnat göra så man undvikit en del dubbelarbete.

INDIKATORER:

Sammanställning av enkätfråga: Får din aktör tillgång till den informationen som behövs för att fullfölja era uppgifter? Varje siffra anger antal aktörer som svarat ja av maximalt tolv.²⁵

²⁵ Sammanställning enkätfråga 2 i samtliga perioder

Resultat – aktörsgemensamt mål 3

Resultatet av aktörsgemensamt mål 3 är väldigt blandat. Dels så ansåg sig samtliga att de skapar och delar sin lägesbild aktivt och dels ansåg de att de inte fick samlad lägesbild inför eller efter samverkansmötena. Många aktörer ansåg att detta var en bidragande orsak till att samverkansmötena var så långa som de var och att en tydlig lägesbild innan mötet hade kunnat korta ner mötena betydligt.

Förutsättningarna för att sprida lägesbild via ordinarie vägar var begränsade under övningen i samband med att WIS 3.0 inte kunde nyttjas. Ifall lägesbilden hade spridits lättare om systemet kunde nyttjats är svårt att utröna i denna övning men skulle kunna vara ett bra huvudtema för en mindre samverkansövning mellan aktörerna

I slutändan av detta aktörsgemensamma mål så kunde ändå den absoluta majoriteten deltagande aktörer fortsätta sitt krisarbete under hela övningen vilket vi kan se i delmål 3. Detta visar på att man väl känner till sin egen organisations planer och uppgifter och kan genomföra dessa även under störda förhållanden.

Förslag på åtgärder:

- » Mindre samverkansövning för att träna upplägg av lägesbild och spridning av denna.
- » Tydliga riktlinjer för vilken information hur en lägesbild ska se ut och hur denna ska spridas.

4.2.4 Aktörsgemensamt mål 4

Övande aktörer har förmåga att leda och ta beslut kontinuerligt under en tidsperiod som överstiger ett dygn.

DELMÅL 1:

Aktörer har personal med den kompetens som krävs för att kunna bemanna under krisen dygnet runt under en längre period

HUR GICK DET?

I det stora hela så har delmål fungerat väl. Aktörerna har i samtliga fall meddelat att det finns en upprättad lista hos aktören med utbildade personer som kan jobba i krisstaben och hur dessa kan kontaktas.

Den absoluta majoriteten har också meddelat att denna personalstyrka är tillräcklig stor för att bemanna vid en olycka i längd liknade den vi övade (48 timmar). Osäkerheten blir däremot större när vi börjar närma oss uthållighet under en veckas tid och här kan vi se att nästan samtliga deltagare aktörer har meddelat att de tror sig klara det (speciellt med förstärkning från aktörer utanför länet) medan några av utvärderarna gör bedömningen att de inte skulle klara detta.

INDIKATORER:

- 12/12 P: Aktören har en upprättad lista med utbildade personer som kan arbeta i krisledningen.²⁶
- 11/12 P: Aktören har tillräckligt mycket personal för att ständigt bemanna krisledningen under övningen.²⁷
- 6/12 P Aktören har tillräckligt mycket personal för att ständigt bemanna krisledningen under en längre händelse (1 vecka).²⁸
- 11/12 E: hade din organisation kunnat bemanna krisorganisation med utbildad personal ytterligare en vecka om scenariot fortsatt?²⁹

Delmål 2:

Aktörer har rutiner för ett effektivt informationsutbyte vid skiftbyten

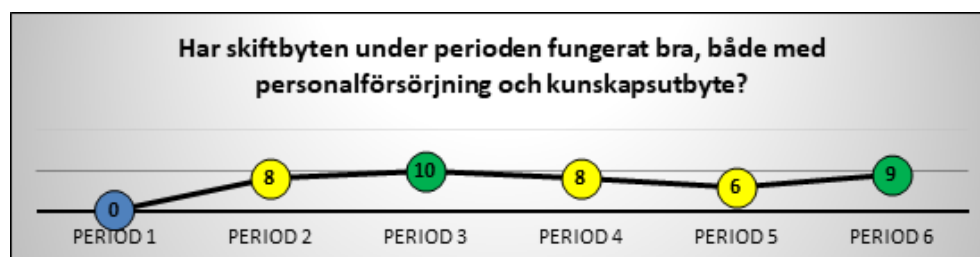
HUR GICK DET?

Skiftbyten har generellt fungerat bra hos aktörerna med vissa brister som upptäckts. Majoriteten av aktörerna har visat sig ha färdiga rutiner för hur ett skiftbyte ska genomföras och har jobbat enligt dessa rutiner på övningen.

Hos deltagarna kunde vi också se att de var nöjda med de genomförda skiftbytena när dessa genomfördes. De gångerna det inte fungerade var främst i enstaka fall där ingående personal inte kände att de fick all information de behövde för att snabbt kunna komma igång med arbetet

INDIKATORER:

- 8/12 P: Rutiner för informationsutbyte vid skiftbyte finns hos aktören.³⁰

Sammanställning av enkätfråga: Har skiftbyten under perioden fungerat bra, både med personalförsörjning och kunskapsutbyte? Varje siffra anger antal aktörer som svarat ja av maximalt tolv.³¹

²⁶ Protokoll: fråga 4.1

²⁷ Protokoll: fråga 4.2

²⁸ Protokoll: fråga 4.3

²⁹ Enkät "efter övningen": fråga 4

³⁰ Protokoll: fråga 4.4

³¹ Sammanställning enkätfråga 3 i samtliga perioder

Delmål 3:

Aktörer har lokaler lämpade för att leda ifrån längre perioder (kök, toaletter, vilorum, ventilation)

HUR GICK DET?

De flesta aktörer (10/12) har meddelat att de har en klar och tydlig utpekad krisledningsplats medan övriga aktörer inte hade en förutbestämd sådan utan det bestämdes när beslut om krisledning tas.

Dessa lokaler är även välutrustade med dels tekniska system hos majoriteten (10/12) och samtliga aktörer meddelar att de har lämpliga kök, toaletter, vilorum i anslutning till krisledningsplatserna.

Färre aktörer har däremot en utsedd alternativ ledningsplats (8/12) och hälften av de som rapporterat att de har det har denna i samma byggnad som sin ordinarie krisledningsplats vilket kan göra den lika sårbar som den ordinarie.

INDIKATORER:

10/12 P: Aktören har en utsedd krisledningsplats.³²

10/12 P: Aktören har tillgång till lämpliga lokaler ur ett tekniskt perspektiv: Utrustning för videokonferens, RAKEL, Wis.³³

12/12 P: Aktören har tillgång till lämpliga lokaler ur ett logistiskt perspektiv: kök, toaletter, vilorum.³⁴

8/12 P: Aktören har vid behov tillgång till alternativ ledningsplats om deras ordinarie ledningsplats ej kan nyttjas.³⁵

³² Protokoll: fråga 4.5

³³ Protokoll: fråga 4.6

³⁴ Protokoll: fråga 4.7

³⁵ Protokoll: fråga 4.8

Resultat – aktörsgemensamt mål 4

Resultatet av aktörsgemensamt mål 4 är mycket goda! Samtliga tre delmål har fallit väl ur men vi kan samtidigt se vissa förbättringsområden att jobba vidare med.

Aktörerna har goda förhoppningar om att de kan bemanna vidare även under en längre kris och har visat sig ha goda rutiner för att genomföra byten och snabbt få in ny personal i arbetet.

Utöver detta så har aktörerna också tillgång till väl lämpliga lokaler både ur ett logistiskt och tekniskt perspektiv. En större brist som dock upptäckts är att väldigt få av aktörerna har en alternativ ledningsplats på annan geografisk plats och därför riskerar båda sättas ut spel vid diverse kriser. Det finns dock flera goda möjligheter till alternativ lednings-/samverkansplats framförallt hos övriga aktörer och i trygghetens hus i Östersund.

Förslag på åtgärder:

- » Tydligt utpekade alternativa ledningsplatser utanför sina ordinarie lokaler med tillräcklig utrustning för att kunna bedriva krisledning.
- » Skapa rutiner hos skiftbyten hos samtliga aktörer.
- » Se över så samtliga aktörer har lämpliga krisledningsplatser för den mängd personal som behövs.

4.3 Utvärdering av övningsledningsorganisationen

4.3.1 Förutsättningar

För att bedriva övningen har ett stort arbete genomförts av hela övningsledningsorganisationen. De viktigaste delarna av denna är de fyra planeringskonferenser som bedrivits som har haft som ett huvudsyfte att få fram ett trovärdigt scenario, inspelslista, utvärderingsfrågor med mera. Dessa har haft stor uppslutning och aktörerna har sedan själva ansvarat för att ta fram bemanning av motspelet och inspel riktade till sin aktör under övningen.

På övningsdagen bedrevs övningen av motspelet och spelledaren i denna.

Motspelet under övningsdagarna bestod av följande moduler:

- » El och vatten
- » Allmänheten
- » Lokala aktörer
- » Media
- » Nationella modulen
- » Övriga världen

Dessa hade samtliga en modulleddare som ledde arbetet under övningen och ansvarade för de organisationer och personer som befann sig där.

För att samordna de olika modulernas arbete fanns två spelledare. Dessa genomförde flertalet möten med modulleddarna för att se över hur arbetet gick och tog beslut om man ansåg att motspelet behövde ändra inriktning för att få fram bästa möjliga resultat av övningen.

Övningen har nyttjat MSB:s övningswebb och då framförallt X-book, fiktiva hemsidor och tidningar samt sambandskatalog. Detta har möjliggjort att öva flera av de system vi använder i verkliga scenario i största möjliga mån.

Motspelet befann sig fysiskt vid Försvarmaktens lokaler på Frösön i anslutning till flygplatsen.

4.3.2 Hur gick det?

FÖRBEREDELSE:

Ledarna för modulerna beskriver att de flesta fall att de känt sig väl förberedda för att kunna genomföra sina uppgifter både när det gäller egna förberedelser och övningens syfte och mål. Ungefär hälften ansåg dock att de inte hade fått tillräcklig med information om själva övningen av övningsledningen.

Motspelet har dimensionerats i ett tidigt skede och varit ett viktigt fokus för planeringskonferenserna som genomförts. Även inspelslistan som modulleddarna ansåg extremt viktigt för arbetet i motspelet och scenariot har fått en vital del av dessa konferenser vilket har gett positiva besked hos både deltagarna och motspelet.

- 8/10 I vilken utsträckning kände du dig tillräckligt förberedd inför övningen?³⁶
- 6/10 I vilken utsträckning anser du att du fått tillräcklig information om övningen för att du skulle kunna förbereda dig inför övningen?³⁷
- 9/10 I vilken utsträckning tycker du att du har blivit insatt i övningens syfte och mål?³⁸
- 10/10 I vilken utsträckning tycker du att du har tillräcklig erfarenhet för att arbeta i den befattning som du haft i motspelet?³⁹
- 10/10 I vilken utsträckning anser du att inspellen har varit funktionell för att du skulle kunna leda arbetet i din modul?⁴⁰

ARBETET UNDER ÖVNINGEN

Själva arbetet fick väldigt höga betyg från modulleddarna och deltagare av övningen. Övningen ansågs realistisk och motspelet ser att man har haft tillräckligt med bemanning för att klara sina uppgifter.

Framförallt så togs samarbetet med spelledarna, spelledningsgenomgångarna och hur dessa användes för att driva scenariot vidare framåt upp bland det mest positiva.

Istället var det lokalerna och den tekniska tillgängligheten som togs upp som det mest negativa för motspelet. Dels ansågs nätverket underdimensionerat för den stora mängd datatrafik som behövdes och flertalet tillfällen kom inte datorer ut på nätverket. Vissa meddelar också att det kändes trångt och ibland var svårt att höra varandra när motspel bedrevs runtom.

³⁶ Enkät "Frågeenkät till Modulleddare": Fråga 2

³⁷ Enkät "Frågeenkät till Modulleddare": Fråga 3

³⁸ Enkät "Frågeenkät till Modulleddare": Fråga 4

³⁹ Enkät "Frågeenkät till Modulleddare": Fråga 5

⁴⁰ Enkät "Frågeenkät till Modulleddare": Fråga 17

- 8/10 I vilken utsträckning tycker du att övningen har bedrivits på ett realistiskt sätt?⁴¹
- 5/10 Hur bedömer du att logistiken har fungerat för motspelet?⁴²
- 4/10 Hur bedömer du att arbetsmiljön har varit i motspelet? (lokaler, arbetsplatser med mera)⁴³
- 10/10 I vilken utsträckning anser du att din modul varit tillräckligt bemannad?⁴⁴
- 10/10 I vilken utsträckning anser du att din modul varit bemannad med rätt kompetenser?⁴⁵
- 10/10 I vilken utsträckning anser du att samarbetet med spelledarna fungerat på ett bra sätt?⁴⁶
- 10/10 I vilken utsträckning anser du att spelledningsgenomgångarna varit värdefulla för att kunna driva scenariot framåt?⁴⁷

4.3.3 Resultat?

Förberedelserna och övningsgenomförandet har i det stora hela fungerat mycket bra. Scenariot ansågs i det stora som realistiskt och motspelet har haft den bemanning, kunskap och material som behövts för att bedriva en effektiv övning. Detta kommer i stort från det stora förberedelsearbete som bedrivits i Hubbe 1, de fyra planeringskonferenserna och övrig kontakt mellan aktörerna.

Förbättringsåtgärder:

- » Bättre lämpade motspelslokaler ur ett tekniskt och arbetsmiljö hänseende

41 Enkät "Frågeenkät till Modulledare": Fråga 7

42 Enkät "Frågeenkät till Modulledare": Fråga 8

43 Enkät "Frågeenkät till Modulledare": Fråga 10

44 Enkät "Frågeenkät till Modulledare": Fråga 13

45 Enkät "Frågeenkät till Modulledare": Fråga 14

46 Enkät "Frågeenkät till Modulledare": Fråga 15

47 Enkät "Frågeenkät till Modulledare": Fråga 16

5. Slutsatser

5.1 Sammanfattning

Efter övningen kan vi konkret säga att många lärdomar har dragits. Övningens ovanliga tvådagarslängd utan avbrott möjliggjorde även test av aktörers långvariga arbete vilket testas väldigt lite i vanliga fall.

Förutsättningarna har dock satt en del begränsningar vilket är nödvändigt i en övning av denna skala. Simulering av en olycka i storlek av dammhaveri och allt detta skulle leda till är av sin natur omöjligt att helt nå upp till men motspel och övningsförberedelser har ändå lett till man har kunnat testa detta så långt som möjligt.

Tack var dessa förutsättningar kan man komma fram till en rad olika styrkor, brister och förbättringsåtgärder inom de aktörsgemensamma målen som testats.

5.2 Styrkor

Flera styrkor har upptäckts under övningen och de lyfts upp nedan:

Inom Jämtlands län finns det god kunskap och kontakt mellan aktörerna. Det sker flera samverkansmöten och övningar samt kontakt i det dagliga arbetet som alla leder till detta. Eftersom det för dagsläget även sker en veckovis lägesrapportering så blir det även naturligt att nyttja dessa arbetssätt även för övningar och de skarpa händelserna.

Det finns även en stor beredskap när det gäller utbildning och kompetens hos stabspersonal under en kris. Den absoluta majoriteten anser att de har gott om utbildad personal och i flera fall så existerar det även avtal med aktörer i andra län som kan stärka upp krisledningsarbetet.

Förberedelserna inför övningen har även i det stora hela fungerat mycket bra tillsammans med själva arbetet från motspelet under övningsdagarna. Detta mycket tack varje gediget arbete i form av bland annat de fyra planeringskonferenser som genomförts. Spel- och modulledarnas arbete med att bedriva ett effektivt motspel berömdes av både deltagare i övningen och av motspelet och möjliggjorde att övningen kunde genomföras så bra som den gjorde.

5.3 Brister

Brister upptäcks alltid under övningar och skarpa händelser och det är viktigt att dessa lyfts i en utvärderingsrapport:

Samverkan har lyfts upp som en av de största bristerna av deltagare och utvärdera under övningen. Samverkansmötena som skedde ansågs av flera aktörer vara för långa och otydliga till den nivån att visa aktörer i slutändan ansåg att de inte hade tid och loggade ut ur mötet innan det tog slut. Detta löstes delvis när RAKEL nyttjades istället för telefoni trots brister i handhavande.

Tekniska problem har även setts under övningsdagarna. WIS har tidigare nämnts en del i rapporten men då de tekniska problem som existerade med anledningen av WIS 3.0 införande gör det svårt att bedöma hur arbetet hade fungerat med detta system.

Det finns för dagsläget inte en TiB eller liknade funktion hos samtliga aktörer inom länet vilket kan göra det svårt och komplicerat att nå samtliga aktörer dygnet alla timmar och speciellt under större helgdagar.

6. Utvecklingsområden

För att lösa de brister och lyfta de styrkor som nämns i ovanstående kapitel så lyfts en rad förbättringsåtgärder upp nedan.

- » Tydligt utpekade alternativa ledningsplatser utanför sina ordinarie lokaler med tillräcklig utrustning för att kunna bedriva krisledning.
- » Påbörja fler mindre regionala övningar där man testar enskilda system eller metoder. Förslag på sådana är:
 - WIS övning
 - Larmövning
 - Lägesrapportering
- » Ta fram en utförlig sambandsplan i länet som däribland listar alternativa larmvägar om de ordinarie inte fungerar och mer tydliga riktlinjer för hur samverkansmötena genomförs.
- » Se över så samtliga aktörer har TiB eller likvärdig befattning/organisation.
- » Se över möjligheten att införa RAKEL och WIS i de veckovisa samverkansmötena för att få upp vanan och kunskapen i dessa system.
- » Omvärldsbevaka hur samverkan sker hos andra länsstyrelser.
- » Skapa rutiner för skiftbyten hos samtliga aktörer.
- » Se över så samtliga aktörer har lämpliga krisledningsplatser för den mängd personal som behövs.
- » Bättre lämpade motspelslokaler ur ett tekniskt och arbetsmiljö hänseende.
- » Tydliga riktlinjer för hur en lägesbild ska se ut, vilken information som ska ingå samt hur denna ska spridas.

7. Bilagor

- » Bilaga 1: Sammanställning av enkätsvar från deltagare.
- » Bilaga 2: Sammanställning av enkätsvar från motspel.
- » Bilaga 3: Sammanställning av övningsprotokoll.

Bilagor delas bara ut i digital form.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Telefon: 010-225 30 00
jamtland@lansstyrelsen.se
lansstyrelsen.se/jamtland

TILLSAMMANS FÖR EN HÅLLBAR FRAMTID
